

Säkrare läkemedelsbehandling med Läkemedelsförteckningen

Antalet patienter som läggs in på sjukhus till följd av felaktig läkemedelsanvändning kan minska med 20 procent om åtta av tio förskrivare utnyttjar informationen i Läkemedelsförteckningen. Nu kopplas journalsystem vid landets tre största sjukvårdsområden till Läkemedelsförteckningen för att förbättra läkemedelsanvändningen.

Läkemedelsförteckningen är Apotekets rikstäckande databas över uthämtade receptförskrivna läkemedel. Alla som hämtar ut ett läkemedel hamnar i databasen, och informationen finns kvar i 15 månader. Läkemedelsförteckningen är en informationskälla som borde utnyttjas bättre, anser de projektledare i Västra Götalands, Skåne och Stockholms län som nu gemensamt tagit fram ett system som gör att förskrivare enkelt kan se vilka läkemedel patienten faktiskt har hämtat ut.

– För patienten kan det vara svårt att minnas namn på det läkemedel patienten har tagit, eller om patienten överhuvudtaget har hämtat ut läkemedlen. Omkring 5–10 procent av patienterna hämtar aldrig ut sin medicin, säger Sten Jacobson, läkare och projektledare vid Stockholms läns landsting.

Den här ofullständiga informationen om patientens verkliga läkemedelsanvändning innebär en rad risker då läkaren på nytt ska ordinera ett läkemedel, exempelvis dubbelförskrivning eller att en ny förskrivning leder till riskabla läkemedelsinteraktioner med sedan tidigare förskrivna preparat.

– Att ha tillgång till Läkemedelsförteckningen kan också vara ett viktigt diskussionsunderlag i fall där man misstänker missbruk av läkemedel, eller biverkningar som patienten själv inte nämner men som kan misstänkas genom att patienten valt att inte fortsätta använda ett ordinerat läkemedel och därför avstått från att hämta ut det.

Under 2010 kommer förskrivare i Stockholm, Skåne och Västra Götaland att få tillgång till ett helt nytt verktyg som underlättar tillgängligheten till Läkemedelsförteckningen. Till en början får de fyra journalsystemen (Profdoc, Melior, Take Care och Swedestar) en speciell funktion där förskrivaren med

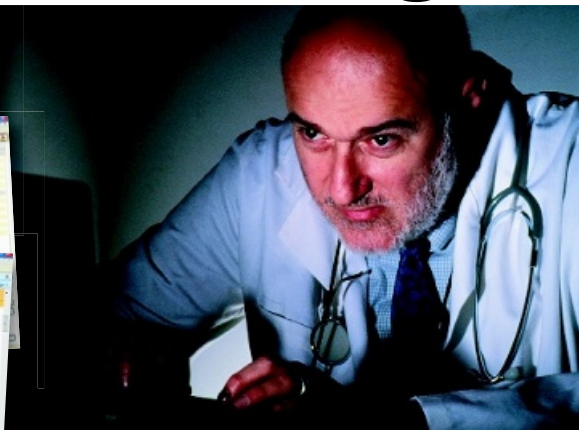

Foto: Colourbox

Läkemedelsförteckningen kopplas ihop med journalsystem i de tre största sjukvårdssystemen. Detta kan sänka antalet patienter inlagda på grund av felaktig läkemedelsanvändning med 20 procent.

Sten Jacobson

en knapptryckning kommer åt patientens Läkemedelsförteckning. De ska inte längre behöva gå via Apotekets webbplats. Men det är bara den förskrivare som behöver informationen som, efter medgivande från patienten, kan ta del av Läkemedelsförteckningen. Patienten är den enda som kan se vilka andra som tagit del av informationen i Läkemedelsförteckningen. Utöver förskrivaren och patienten kan även apotekspersonal som lämnar ut läkemedel få behörighet efter samtycke från kunden.

Projektet kallas PLI (Patientens läkemedelsinformation) och har redan genomgått flera pilotstudier. Under 2010 ska det permanentas i de tre sjukvårdsregionerna.

– Vår målsättning är att 80 procent av förskrivarna ska använda möjligheten att granska Läkemedelsförteckningen via journalsystemet. Den möjligheten är ju intressant både vid val av läkemedelsbehandling och vid uppföljning av följsamhet till tidigare ordinationer, säger Sten Jacobson.

– Nu handlar det om att införa systemet hos förskrivarna, och att erbjuda utbildning om hur man använder det. Men den delen är enkel eftersom det inte är något komplicerat system.

Under 2010 kommer även de vårdgivare som är anslutna till Nationell patientöversikt (NPÖ) att få tillgång till samma tjänst via NPÖ.

En analys som gjorts av förmodade effekter av PLI visar att 20 procent av de biverkningsrelaterade inskrivningarna inom slutenvården kan undvikas genom att 80 procent av förskrivarna använder Läkemedelsförteckningen då de träffar patienten för att eventuellt skriva ut nya läkemedel. För Stockholms läns landsting betyder det cirka 4000 färre inskrivningar på medicin och cirka 2000 färre på övriga kliniker. Dessutom skulle antalet läkemedelsrelaterade dödsfall minska med 10 procent.

Även effekten inom primärvården blir betydande, visar analysen. Av 3 100 000 besök per år i Stockholms läns landsting bedöms 2 procent (62 000) kunna förhindras om 80 procent av förskrivarna använder Läkemedelsförteckningen.

– Det som händer nu är att vi ska passa åtkomligheten även för vissa andra yrkeskategorier, bland annat har en lagändring gjort det tillåtet för sjuksköterskor inom akutsjukvården att få tillträde till Läkemedelsförteckningen, säger Sten Jacobson.

– Dessutom pågår ett nationellt projekt som drivs av Sveriges Kommuner och landsting, SKL, som kallas Pascal och som syftar till att skapa en nationell läkemedelslista med samlad information om ordinationer, förskrivningar och utlämnade läkemedel. Informationen i Läkemedelsförteckningen ska bli en del av den nationella läkemedelslistan.

Peter Örn

Frilansjournalist